

Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri

Serdar ERKAN

14. Baskı

Prof. Dr. Serdar Erkan

ÖRNEK GRUP REHBERLİĞİ ETKİNLİKLERİ

ISBN 978-975-6802-01-4
DOI 10.14527/9789756802014

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Mayıs 1995, Ankara

14. Baskı: Kasım 2020, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Prof. Dr. Serdar Erkan

Prof. Dr. Serdar Erkan Lisans derecesini Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nden, yüksek lisans ve doktora derecelerini ise Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Eğitimde Psikolojik Hizmetler alanında sırasıyla 1981, 1986 ve 1991 yıllarında aldı. Pittsburgh Üniversitesi (1994) ve Cincinnati Üniversitesi'nde (1996) doktora sonrası çalışmaları yaptı. İkinci doktora derecesini, Eğitim Yönetimi alanında Saskatchewan Üniversitesi'nden 2013 yılında aldı. Gazi Üniversitesi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi ve Uluslararası Fırat Üniversitesi'nde; psikolojik danışman, öğretim görevlisi, öğretim üyesi, anabilim dalı başkanı, bölüm başkanı, merkez başkanı, yüksekokul müdürü ve dekan pozisyonlarında görev yaptı. Halen Uluslararası Fırat Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak meslek hayatına devam etmekte olan Dr.Erkan evli ve iki çocuk babasıdır.

serdarerkan59@gmail.com

EDİTÖRÜN NOTU

Grup rehberliği çalışmalarını yapan meslektaşlarımıza hem yol göstermeyi hem de fikir verici olmayı amaçlayan bu çalışmanın, psikolojik danışma ve rehberlik alanında önemli bir boşluğu doldurması beklenmektedir.

Burada sunulan etkinlikleri uygulayacak kimselere uygulamalarında yol gösterici olmak amacıyla süreçler olabildiğince ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Ayrıca Uygulayıcı Kontrol Listeleri (Ek A ve B) oluşturulmuştur. Bu listelerdeki hususları her bir etkinlik için ayrı ayrı gözden geçirmekle uygulamalarınızın daha etkili olmasını güvenceye alabilirsiniz. Uygulayıcılar bunun gibi kendilerine özgü daha başka hususları da dikkate almak durumunda olabilirler. Bu nedenle de siz uygulayıcılara önemli bir görev düşmektedir.

Uygulayıcılara özellikle hatırlatmak istediğimiz bir husus; bu etkinliklerin hiç bir zaman bir müfredat gibi algılanmaması ve de uygulanmamasıdır. Bu etkinliklerle daha çok size bir fikir vermek amaçlanmaktadır. Sizler bunları amacınıza ve grubunuzun özelliklerine göre uyarlayarak kullanabileceğiniz gibi, bunlara benzer pek çok etkinliği yaratabilirsiniz de.

Bu çalışmayı sizlerle paylaşmaktan memnunluk duyarak, sizlerin de yaratıcılıklarınızı sizlerle paylaşmayı bekliyoruz. Bunları daha sonraki baskılarımızda yayınlatabiliriz.

Prof. Dr. Füsun AKKOYUN

Ankara, 1995

SEKİZİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

Kitabın sekizinci baskısına da dokuz yeni etkinlik eklenmiştir. Bu etkinlikler çoğunluğu öğrencim de olan meslektaşlarım tarafından hazırlanmış ve tarafımdan gözden geçirilerek düzenlenmiştir. Etkinliklerin altında ismi verilen bu meslektaşlarıma katkılarından dolayı çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Serdar ERKAN

Ankara, Ekim 2006

YEDİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

On yıl önce ilk basıldığında grup rehberliği etkinlikleri içeren ülkemizdeki tek kaynak olan bu kitap, bugün çok sayıdaki kaynaktan biri konumundadır. Bu sevindirici bir gelişmedir. Kaynak sayısının artmasına karşın okur ilgisinin azalmaması beni mutlu eden diğer önemli husustur. Bu baskıda yüksek lisans öğrencilerimin hazırladığı yirmibir etkinlik çeşitli düzenlemeler ve değişiklikler yapıldıktan sonra kitaba eklenmiştir. Kitaba katkı yapan öğrencilerimin isimleri hazırladıkları etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Onlara katkılarından dolayı çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Serdar ERKAN

Mart 2005

DÖRDÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ

Kitabın bu baskısına yüksek lisans öğrencilerimin hazırladığı onaltı etkinlik, çeşitli düzenlemeler ve değişiklikler yapılarak eklenmiştir. İsimleri, hazırladıkları etkinliklerin altında belirtilen öğrencilerime katkılarından dolayı çok teşekkür ederim.

Doç. Dr. Serdar ERKAN

Ekim 2000

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ

Kitapta yer alan etkinliklerin okullarda görev yapan meslektaşlarımızın yanı sıra çeşitli lisans ve doktora tez çalışması yapan meslektaşlarımızca da kullanılması sonucunda elde edilen bulguların, etkinliklerin gücü konusunda olumlu veriler ortaya koyması memnuniyet vericidir.

Kitabın üçüncü baskısını tıpkı basım olarak gerçekleştiren **PEGEM A Takımı**na teşekkür ederim.

Doç. Dr. Serdar ERKAN

Gazi Üniversitesi

Nisan 1999

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

Kitaba gösterilen ilgi ve aldığımız olumlu geribildirimler bizi mutlu etmiştir. Okuyucuların yaratıcılığını teşvik amacıyla, bu konudaki isteklere rağmen, kitaba yeni etkinlikler eklemek şimdilik düşünülmemektedir. Bu konudaki tek istisnamız sizlerin geliştirip göndereceği orijinal etkinliklerdir.

Bu baskıda etkinliklerin orijinal kaynaklarına ulaşmak isteyen okuyucular için, kaynakça bölümünden hemen önce bir liste sunulmuştur. Aynı etkinlik küçük değişikliklerle bir çok kaynakta bulunmasına karşın bu listede sadece birer tanesi verilmiştir.

Kitaba gösterdikleri ilgiden dolayı tüm okuyuculara ve ikinci baskıyı gerçekleştiren PEGEM yetkililerine çok teşekkür ederim.

Doç. Dr. Serdar ERKAN

Gazi Üniversitesi

Eylül 1997

ÖNSÖZ

Grup rehberliği etkinlikleri, çağdaş rehberlik programlarının önemli unsurlarından birisidir. Ancak ülkemizde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında bu unsurun ihmal edildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Geliştirici ve önleyici nitelikleri ile PDR hizmetlerinin amaçlarına ulaşmada etkili bir işleve sahip olan bu etkinlikler ayrıca sayıca yetersiz olunan kurumlarda okul danışmanlarının daha çok öğrenciye ulaşabilmelerini de sağlayacak niteliktedirler. Okul danışmanlarının eğitimlerinde grupla psikolojik danışma üzerinde yoğunlaşılma ile birlikte grup rehberliğinin ihmal edildiği dikkati çekmekte, bu amaçla kullanılabilecek materyaller ile ilgili kapsamlı bir çalışmanın ülkemizde bulunmadığı gözlenmektedir. Bu çalışma alandaki söz konusu eksikliği giderme açısından bir katkı sağlayacağı düşüncesi ile hazırlanmıştır.

Çalışmada yer alan etkinliklerin hazırlanmasında esinlenen ya da değişik ölçülerde yararlanılan kaynaklar, kaynakça bölümünde toplu olarak verilmiştir. Beş etkinlik ise yazarın öğretim üyesi olarak görev yaptığı bir hizmet içi eğitim kursunda, kursiyerler tarafından geliştirilmiş, yazar tarafından çeşitli düzenlemeler yapıldıktan sonra, geliştirenlerin isimleri ile birlikte kitaba dahil edilmiştir. Dört etkinlik ise Prof. Dr. Füsun AKKOYUN tarafından geliştirilmiştir. Alanda çalışanların geliştirdikleri özgün etkinlikleri paylaşmak ve çalışmanın gelecek baskılarında bunlara yer vermek yazarı mutlu edecektir. Ayrıca çalışmada yer alan etkinlikler ile ilgili uygulamalar sonucunda edindiğiniz yaşıntılarınızı ve önerilerinizi de yazarla paylaşmanız, etkinliklerin geliştirilmesine büyük katkı sağlayacaktır.

Çalışmanın ortaya çıkmasında destek, yardım ve ilgilerinden dolayı saygıdeğer hocalarım Prof. Dr. Yıldız KUZGUN ve Prof. Dr. Füsun AKKOYUN'a, sevgili dostum, meslektaşım Yrd. Doç. Dr. Ziya SELÇUK'a ve kitaptaki çizimleri yapan Nurgül KELEŞ ve Selda EROL'a çok teşekkür eder, çalışmanın alanda çalışanlara yararlı olmasını dilerim.

Yrd. Doç. Dr. Serdar ERKAN

Gazi Üniversitesi

Mayıs 1995

İÇİNDEKİLER

	sayfa no
Editörün Notu.....	iv
Sekizinci Baskıya Önsöz.....	v
Yedinci Baskıya Önsöz	vi
Dördüncü Baskıya Önsöz	vii
Üçüncü Baskıya Önsöz	viii
İkinci Baskıya Önsöz	ix
Önsöz	x
İçindekiler	xi
Etkinlikler Hakkında	xv

ETKİNLİKLER

Pireyi Deve Yapmak.....	1
Bir Tabak Duygu	4
Şimdi ve Burada.....	6
Hoşlanırım, Hoşlanmam	10
Kayıp Aranıyor.....	13
Güven Yürüyüşü	15
Kim Mutlu, Kim Üzgün?	17
Duygu Zarı	19
Biz Robot Değiliz	21
Ben Eşsizim	24
Farklı ve Özel.....	27
Küçük Farklar	30
Düşünce ve Duygu	32
Sorumlu Kim?	35
Yapmalılar ya da Yapmamalılar	38
Grup Hikayesi	42
Bu Ne Sesi?.....	44
Ayna Ayna	46
Duyguları Tahmin Edebilir Misiniz?	48
Canavar Karpuzlar	51
Zamanlama.....	54
Öğrenme Becerileri	58
Sofrayı Kur.....	61
Ben Kimim?	63
Öğrenmenin Önemi.....	65
İçsel Gülümseme.....	69
Kendine Eziyet Etme	71
Kendimi Seviyorum	74
Otobiyografi	76
Olsaydım	80
Bizi Kızdıran Şeyler.....	84
Gelin Sayı Yapalım	87
Hatasız Kul Olmaz	89

Eşyalar Konuşuyor.....	91
Yapma-Yıkma	94
Ben mi? Sen mi?	96
Geribildirim.....	99
Kendine Hediye Verme	101
Kendine Şefkat Gösterme	103
Hediye	105
Mutluluk Bavulu	107
Ne Söyledi, Ne Yaptı?	109
Gelin Bir Problem Çözelim	111
Dost Olalım mı?	117
Etkili İletişim	119
Adım Adım Hedefe	123
Şu Köşe Mutluluk Köşesi, Şu Köşe Mutsuzluk Köşesi	125
Sorumluluklarımız	127
Meslekler.....	130
Annemin Mesleği, Babamın Mesleği	133
Neden Bu Meslek?	135
Zaman Makinası	140
Kurallar	143
Değerler Çatışması	145
Gelin Meslek Seçelim	150
Karar Verme	157
Birlikten Kuvvet Doğar.....	162
Sırada mısınız?.....	164
Kim Ne Hissediyor?.....	166
Kim Ne Yapıyor?	169
Ne Kadar İstekliyim?	171
Gelin Tanışalım	174
Öğretmen Olalım	178
Sessiz Diyalog.....	182
Çekingen, Girişken, Saldırgan	184
Girişkenim, Çekingenim	187
Bugünün İşini Yarına Bırakma (I).....	189
Bugünün İşini Yarına Bırakma (II)	192
Amaçlarımız.....	196
Amaçlar Ülkesine Seyahat	200
Ne Yapmalı?	205
Benlik Saygısı Tombalası.....	207
Benim Özel Cennetim	210
Endişelerimiz	214
Karar	219
Lafını Balla Kestim.....	222
Duygu Kaçtı	226
Son İnsanlar	229
Özgürlük ve Sorumluluklar.....	233
Eski Babam	237
Mevsimler	239
Maskeli Balo	242

Kararım Karar	245
Evet, Son Kararım	251
Güzin Abla	257
Takma Kafana	261
Sorular	268
Kızmadım Kardeşim	272
Çözüm Cümleleri	275
Ne İş Olsa Yaparım Abi	281
Özgeçmiş	288
Ye Kürküm Ye	297
Kovulduunuz	300
Bana Arkadaşımı Söyle	302
Merhaba Ben Tuba	305
Bütün Çiçekler Güzel ve Özel	310
Geçti Bor'un Pazarı	312
Verimli Çalışma Oyunu	314
Çatışma	316
Sınav I	318
Sınav II	321
Çalışıyorum Çalışıyorum Olmuyor	324
Kişilik ve Meslek	326
El Yordamı ile	329
Kara Çadır	332
Yıllar Geçiyor	335
Yasak Kelimeler	336
İşbirliğine Yatkın mısınız?	340
Başkalarının Düşünceleri	342
Nesi Var?	345
Duygu Öyküsü	347
Vücudumuz Öfkeleniyor	350
Öfke Basamağı	353
Öfkeni Kontrol Et	355
Öfke Yolu	357
Ya Göründüğün Gibi Ol ya da Olduğun Gibi Görün	359
Çizme-Kırma	362
Kötü Arkadaş	364
Güvenli Yaşam	366
Zorbalık	368
Gelecek Sınıf	370
Mesleğim ve Ben	372
Mesleğim ve Ben –II	375
İş Görüşmesi	377
Hava Alanı	381
ETKİNLİKLER VE KAYNAKLAR	385
KAYNAKÇA	387
DİZİN	389
EK A Uygulayıcı Ön Kontrol Listesi	391
EK B Uygulama Sonrası Kontrol Listesi	392

ETKİNLİKLER HAKKINDA

Burada sunulan etkinlikler okul danışmanlarının çeşitli amaçlarla kullanabileceği niteliktedir. Ancak, aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önerilmektedir.

1. Çalışmada yer alan etkinlikler değişik amaçlara yönelik örneklerden oluşmakla beraber rehberlik müfredatı olarak kullanılamaz.
2. Grup rehberliği etkinlikleri rehberlik hizmetlerinin sadece bir bölümüdür ve tek başına uygulanmaları, rehberlik hizmetlerinin yerine getirildiği anlamına gelmez.
3. Çalışmada yer alan etkinlikler bir problem çözmekten daha çok, geliştirici ve önleyici niteliktedirler.
4. Etkinlikler en fazla 30 kişilik sınıflar için planlanmıştır. Sınıf mevcudu arttıkça verimlilikleri düşecektir. Sınıf mevcutları yüksek ise, sınıf ikiye bölünerek etkinlik her iki grupta ayrı ayrı uygulanabilir ya da iç ve dış gruplar oluşturularak kullanılabilir.
5. Etkinlikler klasik ders anlayışının dışında, öğrencinin kendini güven içinde hissedeceği bir ortam içinde gerçekleştirilebilirse, amacına ulaşacaktır. Bu ortamı sağlamak, danışmanın mesleki bilgi ve becerisine bağlıdır.
6. Etkinlikler esnek bir yapıdadır, amaca, imkanlara ve öğrencilerin seviyesine göre çeşitli düzenlemeler yapılabilir. Rehberlik ilkelerinin dışına çıkmamak kaydıyla danışmanlar bu tür düzenlemeleri kendileri gerçekleştirebilir.
7. Yukarıda da belirtildiği gibi bu çalışmada yer alan etkinlikler örnek niteliğindedir; danışmanlar mesleki bilgilerini ve yaratıcılıklarını kullanarak yeni etkinlikler üretebilirler.
8. Etkinliğin gerçekleştirileceği sınıfa gitmeden önce, sınıfın oturma planının edinilmesi, gerekirse öğrencilerle ilgili notlar almanızda yardımcı olacaktır.
9. Sınıfa girmeden önce danışmanın mutlaka gerçekleştirilecek etkinlikle ilgili hazırlık yapması gerekir. Elindeki bir kağıda bakarak sınıfa talimatlar veren bir danışman görüntüsü beklenen etkiyi sağlamayacaktır.
10. Sınıftaki tüm öğrenciler etkinliğe katılım için teşvik edilmeli, ancak rehberliğin gönüllülük ilkesi unutulmamalıdır.
11. Etkinlikler sırasında öğrencilerin patoloji yansıtan davranışları ya da ifadeleri sınıfta çözümlenmeye çalışılmamalıdır.